

Carlo Pedersen besøgte Cuba som led i hans bogprojekt om Viggo Rivad. Den 85-årige Viggo Rivad var selv med – for ham var det en genvisit. De to ældre herrer havde desuden følgeskab af den unge pressefotograf på Jyllands-Posten, Thomas Larsen. Læs her Carlo Pedersens egen beretning om turen.

Kontrasternes Cuba

Hvorfor nu det ord, jo, for på Cuba kan alting ske, fortalte vores søde guide i sin første instruktion, og det levede Cuba til fulde op til.

af Carlo Pedersen

Efter mange, alt for mange flyvetimer, landede vi i en hedebløge i Havana lufthavn, og efter grundig tjek i paskontrollen blev vi transporteret til et pragtfuldt hotel i udkanten af centrum i Havana. Vi tre fotografer, Viggo Rivad, Thomas Larsen, og undertegnede havde sat hinanden stævne på Fidels Cuba i 16 dage. Viggo Rivad var der for 2. gang, vi andre var novicer i det sammenhæng, men opsat på at få mange gode skud i kassen, og det fik vi.

De første 8 dage var vi på rundrejse i vores "egen" bus med dansk og cubansk guide, med overnatning 4 forskellige steder, og bussen førte os mere end 1500 kilometer rundt på Cuba. Vi tre fotografer tilbragte de sidste 8 dage i Havana på samme hotel, lige midt i byen.

Cuba rundt i bus

På rundrejsen, som foregik sammen med 25 andre, fik vi et enormt indblik i og oplevelse af landet, hele dets baggrund omkring Fidel Castro, Che Guevara og alle de andre "helte". Landet lever, men på et lavt niveau og med en meget dårlig infrastruktur, især deres trafikforhold er på et meget ringe niveau for befolkningen. Der er ikke mange biler og næsten ingen tog, og nogle store skrumler af busser (kameler), hvor folk står som i en kreaturvogn. De gamle amerikaner-biler, som Cuba er kendt for, ja de er der, og dem, der kan køre endnu, er fyldt til randen med passagerer. Man skal nemlig tage folk med, alt efter hvilken farve nummerplader, bilen har, og der er betjente til at kontrollere det langs vejene. Lastbiler fyldt med mennesker på ladet er et helt normalt syn. I øvrigt står der 2 betjente på hvert gadehjørne. Vi oplevede ingen tyverier, eller anden kriminalitet på turen, cubanerne er utroligt venlige.

En aften var vi på besøg hos en familie i en lille landsby med servering af store krabber. Transporten foregik i gamle USA-biler, og de kørte så langt, der var benzin til. Så hentede man blot 2 liter benzin i en gammel colaflaske, og så af sted i igen med 180 graders ratslø, og 9 personer i en bil beregnet til 5, her gælder ingen regler.

Befolkningen er fattig, og dem, der har arbejde, tjener ikke mere end ca. 50 til 100 kr. om måneden, og af dem, der ikke har arbejde, fravælger mange den meget beskedne støtte, de ellers kan få, og lever af turisterne, hvor de tjener mange gange mere. Vi måtte normalt betale for alting, også et smil til kameraet – pris: 1 pesos = kr. 5,50, og så er der mad til den dag. Hvis man spørger børn, hvad de vil være, når de bliver voksne, er svaret prompte – Turist – for det er dem, der har pengene.

Rundrejsen var noget turistpræget, men alligevel fotografisk god. Besøg på en tobaksplantage, sukkerplantage, cigarbutikker med rulning af en rigtig cubansk cigar, besøg hos en landfamilie, og på en tur med et gammelt damp tog. Det var i Cubas nordvestlige område, Pinar Del Rio. Herefter gik turen sydover til den nok flotteste og reneste by på Cuba, Cienfuegos.

Penge eller tyggegummi

Efter at bussen brød sammen og en times vandretur i stegende hede, kom vi frem til nok Cubas interessanteste by, Trinidad, med sine helt specielle gamle huse og gader, hvor der ikke må køre andre biler end taxaer og særligt udvalgte. Til gengæld er befolkningen nok de mest emsige mht. til at komme frem med hånden. Her måtte jeg, for første og eneste gang, tage det store skridt at slå ud med hånden for at frigøre mig for alle dem, der ville fotograferes, (mod betaling), for alt har en grænse.

Udover penge viste det sig også, at tyggegummi kunne få folk og især børn til at stille sig op foran kameraet. Tyggegummi kender man ikke på Cuba, men det er populært, fordi det forbindes med den vestlige livsstil. Mange kom også hen til os og hviskede "ticket, ticket!" – en tydelig tilkendegivelse af deres udlængsel.

Næste dag måtte vi også vente på en anden bus igen, i 5 timer, da var det airconditionanlægget, der ikke ville mere, og det kører man ikke uden på Cuba i juli måned. Vi kom af sted, mod den historiske by Santa Clara, og her fik vi hele den meget spændende historie om Fidel Castro og Che Guevara og hele revolutionen med besøg på et meget specielt museum, hvor man ikke måtte tale (svært for mig) og slet ikke fotografere.

Der blev også tid til at besøge den amerikanske forfatter Ernest Hemingways flotte bolig, hans yndlingsrestauranter og smage hans yndlingsdrink. Det kostede mig 2 pesos at få en vagt til at fotografere mig i hans stol. Der var ellers total adgangsforbud, men penge løser mange problemer.

De fleste deltagere blev til sidst afleveret i turistbyen Varede, til badestrand og fri drinks, og det var ikke lige os; vi fortsatte til vores base de næste 8 dage, Havana og Hotel Plaza, lige midt i byen.

8 dage i Havana

Her fik vi set og fotograferet befolkningen, gadehandlere og meget mere. Det var varmt og ret svært at styre lyset midt på dagen. Det var først lyst meget sent om morgenen, og de "slukkede" også hurtigt for lyset om aftenen. Trods de små kvaler fik vi en masse gode skud i kassen og set en masse spændende ting. Bl.a. besøgte Thomas og jeg verdens 3. største kirkegård, hvor ca. 2.2 mio. sjæle er henlagt i flotte monumenter.

Sammen med Viggo Rivad besøgte vi et museum, hvor han i 1999 optog et helt specielt foto af en trappe. Dette var en af årsagerne til denne tur og kan først fortælles nu. Billedet har han solgt til Post Danmark, og det skal bruges til et frimærke, der udkommer 27. august 2008. Selvfølgelig skulle mesteren fotograferes på samme trappe, det var hele turens clou. Dette afsnit skulle gerne med i min nye bog om Viggo Rivad, som er ved at være afsluttet.

I Havana er der uanede fotomuligheder, og det er på alle interesseområder, mennesker, bygninger, gamle USA-biler, markeder, kysten ved Malecon, sparsomme butikker m.v.

Det er billigt at spise i Havana, og vi brugte vores hotel hver dag. Vi fandt ud af, at kvaliteten var svingende på de små spisesteder ude i byen og højere priser end i hotellets luksusrestaurant, hvor aftensmaden incl. drikkevarer ikke løb op i mere end kr. 50 til 75 kr. pr. person. Til gengæld købte vi ca. 3 liter vand hver dag og betalte også for at komme af med det; alt koster drikkepenge, men kun småbeløb.

For en ølelsker som mig var det også kedeligt at erfare, at man kun kunne få én slags øl.

Der er selvfølgelig meget mere at fortælle, men så fylder jeg hele bladet, men tag til Cuba. Dog ikke i juli/august med mindre, du er meget varmblodig.

Turen kostede mig ca. kr. 20.000 med det hele, og jeg havde ca. 1700 filer med hjem, optaget med mit Nikon D200 og optik 17/55 – 2,8 og uden flash. De to andre fotografer brugte mest det analoge Leica M6 på turen.

Billederne blev lagret på en transportabel Jobo harddisk, som kan rumme 40 GB. Brutto kom der ca. 2200 optagelser i kassen, men efter en grov sortering endte det samlede tal med at blive ca. 1700. Ud af disse kan man så sige, at ca. 50 billeder har det der ekstra, som gør dem til rigtig gode billeder. Dvs. at de kan stå alene og fortælle en historie.

Min plan er, at de bedste fotos bliver til en udstilling, og måske nogle på ture rundt til fotoklubber og foreninger og vise og fortælle om den spændende tur til Cuba, sammen med et af Danmarks store fotoikoner, Viggo Rivad.

Carlo Pedersen